

JAARGANG 22

JANUARI 2025

NR. 1 - 232

R

ECHTSTREEKS

MAANDBLAD VOOR EVANGELISATIE EN GELOOFSOPBOUW

DEZE MAAND:

3 VAN DE REDACTIE

Een gezegend nieuwjaar

4 DE ANTICHRIST

2 Thessalonicenzen 2:1-12

De antichrist, de koning die doet wat hem goeddunkt, wordt voorgesteld als de grote tegenstander van Gods getuigenis op aarde.

6 OPDAT HIJ ONS TOT GOD ZOU BRENGEN

1 Petrus 3:18

6 BESTUDEER DE SCHRIFTEN

7 HET GOUDEN WIEROOKVAT

Hebreeën 9:4

8 HET AFBREKEN VAN DE AARDSE TENT

2 Korinthiërs 5:1-2

8 MENSEN EN ENGELN

9 WOORDSTUDIE

De opstanding of opwekking: uit de dood of uit de doden?

10 HET BOEK PREDIKER

Deel 17 - Een en Al Vluchtigheid

12 POPULAIR WILLEN ZIJN

Over hoe wij soms onze woorden aanpassen

COLOFON

Doelstelling

'Rechtstreeks' is een maandblad voor evangelisatie en geloofsopbouw. De apostel Petrus schreef aan de gelovigen destijds: '...groeit op in de genade en kennis van onze Heer en Heiland Jezus Christus' (2 Petr. 3:18). Vanuit de overvloed aan geestelijk voedsel in Gods Woord willen we graag op deze wijze iets uitdelen.

Digitaal magazine

'Rechtstreeks' is een digitaal blad, dat u gratis kunt ontvangen, wanneer u zich aanmeldt op:

<https://www.oudesporen.nl/>

Elf keer per jaar wordt dit blad als pdf gepubliceerd. Een pdf is met het programma **AcrobatReader®** (een gratis programma van Adobe) te lezen. Reeds gepubliceerde nummers van 'Rechtstreeks' zijn te downloaden op de site:

<https://www.oudesporen.nl/rechtstreeks>

Redactie

Hugo Bouter; Ger de Koning; Gerard Kramer; Jan-Paul Spoor.

Verantwoording

Naast de verantwoordelijkheid die elke auteur heeft voor de artikelen die hij schrijft, is de redactie verantwoordelijk voor publicatie ervan. Dit houdt niet in, dat de redactie het noodzakelijkerwijs 100% eens is met alle gedachten die de auteur in zijn artikelen uit. De lezer wordt aangeraden te doen wat 1 Thessalonicenzen 5:21 ons leert.

Copyright

De meeste artikelen in dit blad zijn auteursrechtelijk beschermd. Verdere openbaarmaking en/of verveelvoudiging daarvan in welke vorm dan ook is slechts toegestaan na toestemming van de redactie. Gebruikte foto's en illustraties zijn ofwel uit eigen archief, fotostock, of anders aangegeven.

Correspondentieadres

Gouwestraat 20
4388 RC Oost-Souburg Nederland
Telefoon: (0118) 467462
E-mail: info@oudesporen.nl

VAN DE REDACTIE

EEN GEZEGEND NIEUWJAAR

Hugo Bouter

Wij wensen alle lezers een goed en gezegend nieuwjaar, en groei in het geloofsleven. Wij hopen dat ons digitale maandblad Rechtstreeks hierbij een hulpmiddel mag zijn. In dit nummer komen een gevarieerd aantal thema's uit verleden, heden en toekomst aan de orde, maar de Persoon van Christus, onze Verlosser, staat telkens in het middelpunt.

De toekomst van deze wereld is niet zo rooskleurig, als we aan de antichrist denken, de valse Christus, van wie de komst voor de deur staat (p. 4). Gods Woord duidt hem aan als een 'beest', dat velen zal verleiden in de eindtijd, ook in Israël. Hij heeft twee bondgenoten: de draak, d.i. de satan zelf, en het hoofd van het herstelde Romeinse rijk (Openb. 13). Paulus noemt hem 'de wetteloze', die door Christus bij Zijn verschijning in macht en heerlijkheid zal worden tenietgedaan. Lees hierover het onderwijs van de apostel in 2 Thessalonicenzen 2.

Een mooier thema is het om te denken aan het grote doel van onze verlossing als christenen (p. 6). Het is een

veelomvattend onderwerp: 'opdat Hij ons tot God zou brengen', een sleutelvers uit de eerste brief van Petrus. Het gaat erom dat wij thuiskomen bij de Vader, zoals destijds de verloren zoon, die met veel liefde werd ontvangen bij zijn terugkeer uit het verre land (Luk. 15). De Vader overlaadt ons met zegeningen, die wij als volgt kunnen samenvatten:

1. Wij zijn in Zijn nabijheid gebracht.
2. Wij zijn in een nauwe relatie met God en met Christus gekomen, een familierelatie (Ef. 2).
3. Wij zijn in Gods dienst geroepen als priesterzonen (1 Petr. 2).

Wij zullen niet snel hierover uitgedacht raken. De studies over het afbreken van de aardse tent en de opstanding uit de doden (p. 8 en 9) werpen echter een duidelijk licht op onze toekomstverwachting als gelovigen.

De studie over het gouden wierookvat (p. 7 en 8), bepaalt ons bij het grote heilsfeit dat wij nu mogen leven in het licht van een geopende hemel. Wij mogen onze zegeningen tellen:

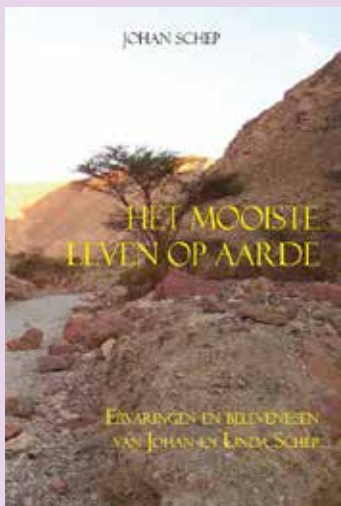
- De Heer Jezus heeft het werk van de verzoening volbracht.
- Hij heeft voor ons de nieuwe en levende weg ingewijd.
- Wij mogen door het bloed van Jezus met vrijmoedigheid binnengaan in het heiligdom, door het voorhangsel heen, dat is Zijn vlees.
- Niets scheidt ons meer van de troon van God (de ark).

Wij zien dat de studie van de tabernakel, Gods tent in de woestijn, altijd leerzaam blijft vanwege de typologische betekenis.

Natuurlijk is het ook van belang om hier op aarde onze weg te gaan met wijsheid en bescheidenheid. De studies over het boek Prediker helpen ons daarbij (p. 10 en 11). Menselijke populariteit kan zelfs dodelijk zijn (p. 12). Geen mooi thema om mee te eindigen, maar wel goed om nuchter en waakzaam te blijven tot aan de komst van de Heer. Zegen en groet namens de redactie, Hugo Bouter.

ADVERTENTIE

Het mooiste leven op aarde

Ervaringen en belevenissen van Johan en Linda Schep

'Er is altijd een diep verlangen in mij geweest om enkele ervaringen en anekdotes op te schrijven. Bovenal wil ik over de trouw van de Heere Jezus schrijven, Die ons altijd dient en ons dagelijks leert hoe wij in afhankelijkheid van Hem mogen en kunnen leven. Het leven in afhankelijkheid van Hem is echt het mooiste leven op aarde'.

ISBN/EAN: 978-90-9039454-1; 84 pag.; Prijs: 4,90 Euro

DE ANTICHRIST

2 THESSALONICENZEN 2:1-12

J. Bosserdet

Het beest uit de zee, en uit de aarde

In de eindtijd zijn er twee grote werktuigen van de satan, die voorgesteld worden in Openbaring 13. Deze werktuigen van de boze worden geopenbaard, nadat de Heilige Geest met de gemeente de wereld verlaten heeft. Dit zijn het beest uit de zee (13:1), en het beest uit de aarde (13:11).

Dit tweede beest zal in Israël politieke macht hebben, maar ook op godsdienstig vlak zal het invloed uitoefenen over de hele aarde. Het zal koninklijke macht hebben en erkend worden door de massa van de afvallige Joodse natie. Deze verderfelijke persoon zal zich de koning van Israël noemen, en zal doen wat hem goedgevindt (Dan. 11:36). Zijn Joodse oorsprong blijkt uit de woorden: *'Ook op de goden van zijn vaderen zal hij geen acht slaan'* (Dan. 11:37). Dat wil zeggen dat hij afvallig zal zijn aan de beloften die aan de vaderen gedaan zijn.

De profetische woorden van Jakob over de stam Dan openbaren misschien zijn oorsprong: *'Dan zal een slang op de weg zijn, een hoornslang op het pad, die in de hielen van het paard bijt, zodat zijn berijder achterovervalt'* (Gen. 47:17-18). Het godvrezende overblijfsel brengt in diepe nood zijn vertrouwen op God tot uitdrukking: *'Op uw heil wacht ik, o HEERE'*. Dit zal een tijd van benauwdheid zijn voor Jakob (Jer. 30:7). Want in die dagen zal er een verdrukking zijn zoals er nooit geweest is, en die zal 1260 dagen duren. De getrouwen zullen verlost worden, wanneer de Heer in heerlijkheid verschijnt op de wolken van de hemel (Mark. 13:19-27).

De mens der zonde

Diverse gedeelten in het Nieuwe Testament tonen ons de karaktertrekken van dit instrument van de vijand. Hij wordt de 'antichrist' genoemd, en de 'mens van de zonde' (2 Thess. 2:3). In hem openbaren zich alle vruchten van de zondeval, in hem zijn ze tot volle rijpheid gekomen. Alle kenmerken van de zonde van de mens worden gemanifesteerd in zijn openlijke opstand tegen God, zijn trots, ongerechtigheid en afval. Hij is ook 'de zoon van het verderf'. Hij heeft het heil verworpen, dat aangeboden wordt in het evangelie van de genade. Hij sleept allen die hem volgen mee in het verderf.

De Joodse eredienst is dan hersteld en de heilige plaatsen zijn weer aan God gewijd. Maar hij gaat zelf in de tempel van God zitten en vertoont *zichzelf* als God (2 Thess. 2:4). Zulke eerbewijzen zal deze opstandige koning ontvangen. De ongerechtigheid en afval van de mens wordt door de werking van de satan in hem verpersoonlijkt. Wat een tegenstelling tussen de behandeling die hij zal krijgen en de behandeling die de heilige Zoon van God heeft ondergaan,

toen Hij aan het kruis werd genageld op de Schedelplaats (Luk. 23:33)! Dat was de plaats die verontreinigd werd door schedels van terechtgestelde misdadigers.

Nu al vinden we deze stromingen in de wereld. Aan de ene kant is er haat tegen God en tegen Zijn Christus, zoals we al lezen in de psalmen: *'Waarom woelen de volken en zinnen de naties op ijdelheid? De koningen der aarde scharen zich in slagorde en de machthebbers spannen samen tegen de HEERE en Zijn gezalfde'* (Ps. 2:1-2). Het komt tot uiting door spot en smaad tegenover God en hen die Zijn getuigenis vormen. Aan de andere kant zien we ook de verheffing van de mens in zijn trots en in zijn afval van God. De vooruitgang en het licht waarop hij zich beroemt, maken deel uit van de 'gezwollen taal' in Judas vers 16. Men eert slechte mensen, die hun naasten verderven, en richt standbeelden voor hen op.

Alles wordt steeds duidelijker tot op het ogenblik, waarop het kwaad zijn hoogtepunt heeft bereikt. Dat is het ogenblik waarop de leugen van de satan tegenover de eerste mens ten volle gestalte zal krijgen: *'u zult als God zijn'* (Gen. 3:5). Als het gevallen schepsel zich aan God gelijkstelt en Hem berooft van Zijn eer, zal het oordeel spoedig aan hem voltrokken worden. *'Ik ben de HEERE, dat is Mijn naam, en Mijn eer zal ik aan geen ander geven'*, lezen we in Jesaja 42:8.

Het herstelde Romeinse rijk, en de antichrist

Het tweede beest stijgt op uit de aarde (Openb. 13:11), het eerste beest komt voort uit de zee. Dat laatste spreekt van de chaos die in de wereld zal heersen ten tijde van het herstelde Romeinse Rijk. De aarde is de voorstelling van de georganiseerde dingen volgens Joods model. In een hernieuwde sociale orde zal alles geplaatst worden onder deze satanische macht.

Hieruit zal de valse koning van Israël opkomen, die alles zal doen wat hem goedgevindt. Hij zal in politiek opzicht het eerste beest vertegenwoordigen in Israël. Zijn activiteit gaat gepaard met wonderen door de kracht van de leugen en deze hebben ten doel, dat alle inwoners hulde brengen aan het eerste beest, waarvan de dodelijke wond genezen zal zijn (13:12). Het tweede beest wordt gezien met *'twee horens, aan die van een lam gelijk'* (13:11). Dat wil zeggen, de antichrist draagt het dubbele karakter van koning en profeet.

De antichrist is de *valse profeet* en de *valse Messias*. In dit laatste karakter zal hij zijn macht uitoefenen over allen die *'de liefde tot de waarheid niet hebben aangenomen om behouden te worden'* en *'die de waarheid niet hebben geloofd, maar een welgevallen hebben gehad in de ongerechtigheid'*. Wat deze persoon doet, wordt ondersteund *'met allerlei kracht en tekenen en wonderen van de leugen, en met allerlei bedrog van de ongerechtigheid'* (2 Thess. 2:9-12). De bedoeling daarvan is dat de antichrist kan doorgaan voor de echte Christus. Hij heeft *'twee horens, aan die van een lam gelijk'*. Hij zal zich aan het afvallige volk voorstellen als hun beloofde Messias.

Dat is wat de Heer Zelf al had aangekondigd in het evangelie naar Johannes: *'Ik ben gekomen in de naam van mijn Vader en u neemt Mij niet aan; als een ander komt in zijn eigen naam, die zult u aannemen'* (Joh. 5:43). Maar zijn stem verraadt wie hij in werkelijkheid is, want hij spreekt als de

draak (Openb. 13:11). In hem zien we dus de nabootsing van de kenmerken en de heerlijkheden van Christus, die Koning en Priester zal zijn op Zijn troon. Hij zal van Godswege macht uitoefenen en van de hemel zegen brengen op aarde. Christus is de ware Melchizedek, de Priester en de Koning van de gerechtigheid en van de vrede.

Om zijn aanspraken te ondersteunen zal de mens der zonde allerlei krachten verrichten en tekenen en wonderen van de leugen doen, en zelfs vuur uit de hemel laten neerdalen (Openb. 13:13). Ook Elia liet op de Karmel vuur van de hemel neerdalen. Als een oordeel over de afvallige natie zal God toestaan dat dit wonder ook door de valse profeet wordt verricht, zodat allen die de Zoon hebben verworpen verblind zullen raken. De woorden die de Heilige Geest heeft laten optekenen om de macht van de Heer Jezus en het getuigenis van Gods liefde te beschrijven, worden hier gebruikt voor de wonderdaden van de antichrist (Hand. 2:22; 14:3; Hebr. 2:4; vgl. 2 Thess. 2:9). Maar deze daden ondersteunen de leugen en voeren de mensen naar het verderf.

De antichrist, de koning die doet wat hem goedgevoelt, wordt voorgesteld als de grote tegenstander van Gods getuigenis op aarde.

De antichrist zal een beeld van het eerste beest in de tempel plaatsen: *'Het zegt tot hen die op de aarde wonen, dat zij voor het beest dat de wond van het zwaard had en weer leefde, een beeld moesten maken. En het werd hem gegeven aan het beeld van het beest adem te geven, opdat het beeld van het beest ook zou spreken en maken dat allen die het beeld van het beest niet aanbaden, gedood zouden worden'* (Openb. 13:14-15). De profeet Daniël noemt dat beeld 'een gruwel, die verwoesting brengt' (Dan. 11:31; Matt. 24:15). Vanwege deze gruwelijke afgod zal God over het afvallige volk verwoesting brengen. Dit oordeel zal worden uitgevoerd door de Assyriër oftewel de koning van het Noorden, de grote vijand van Israël, de roede van Gods toorn over het opstandige volk (Jes. 10:28-34).

Maar dan komt hij plotseling aan zijn einde, zonder dat iemand hem helpt (Dan. 11:45). Het verbond dat hij met het herstelde Romeinse rijk heeft gesloten om te ontkomen aan de Assyriër, wordt door de profeet Jesaja een *'verbond met de dood'* en een *'verdrag met het dodenrijk'* genoemd (Jes. 28:18). Op die manier zal Israël als het ware worden klemgezet tussen de Assyriër en het herleefde Romeinse Rijk, terwijl God alle volken verzamelt om hen met het oordeel te treffen.

De antichrist, de koning die doet wat hem goedgevoelt, wordt voorgesteld als de grote tegenstander van Gods getuigenis op aarde. Het doel van de satan is de naam van God op aarde te ontorenen. Hij kan Hem niet raken in Zijn hemelse woning, maar al zijn pogingen zijn erop gericht Zijn gezag op aarde te laten verdwijnen en de rechten van Zijn Christus teniet te doen.

Het overblijfsel

Gedurende de tijd dat het kwaad zijn hoogtepunt zal bereiken, zal God in Jeruzalem een klein overblijfsel

van getrouwe gelovigen bewaren. Dit overblijfsel wordt voorgesteld door de twee getuigen, waarvan Openbaring 11:1-12 spreekt. Zij staan voor de *'Heer van de aarde'* en eisen de aarde voor Hem op; zij verklaren dat Zijn koningschap en priesterschap met macht zullen worden uitgeoefend ter verlossing van Zijn volk.

De psalmen beschrijven de gevoelens van het gelovige overblijfsel tijdens de beproeving vlak voor de vestiging van het Koninkrijk. Hierin worden profetisch ook de rechten van de Heer opgeëist t.a.v. het bezit van de aarde: *'Des HEEREN is de aarde en haar volheid, de wereld en die daarop wonen'* (Ps. 24:1). *'O HEERE, onze Heere, hoe heerlijk is uw naam op de ganse aarde'* (Ps. 8:10). *'Vraag Mij en Ik zal volken geven tot uw erfdeel, de einden der aarde tot uw bezit'* (Ps. 2:8).

Aan de andere kant beschrijven de psalmen ook de ongerechtigheid en de verdrukking door de antichrist en ze verwijzen naar Gods oordeel over hem: *'Hebt U iets gemeen met de zetel van het verderf, die onder schijn van recht onheil sticht?'* (Ps. 94:20). Nu zijn er nog wetten die de rechtvaardigen beschermen en de bozen bestraffen, maar dan zal de macht in handen zijn van satanisch gezag. Aan dit gezag zullen zij die God vrezen zich niet kunnen onderwerpen.

In de huidige tijd kunnen er onrechtmatigheden plaatsvinden, maar de autoriteiten zijn in beginsel door God gegeven. *'Wie zich dus tegen de overheid verzet, weerstaat de instelling van God; en zij die weerstaan, zullen oordeel voor zichzelf ontvangen'* (Rom. 13:2). Maar onder de regering van het beest is de overheid er om het kwaad te laten zegevieren. Onderdrukking is een wet: *'Het maakt dat men aan allen, de kleinen en de groten, de rijken en de armen, de vrijen en de slaven, een merkteken geeft op hun rechterhand of op hun voorhoofd'* (Openb. 13:16). Dat houdt in dat alle verstandelijke vermogens (het voorhoofd) en alle activiteit (de rechterhand) aan hem gewijd zijn. Ieder die hem weerstaat, zal ter dood gebracht worden.

Toch zal God een overblijfsel sparen op een plaats die veilig is voor de woede van het beest (Openb. 12:6). Het beginsel van deze tirannieke macht is nu al aan het werk. Men ziet dit in verenigingen en organisaties waarbij men *moet* horen om iets te bereiken in deze wereld. Laten we niet aan deze werkingen toegeven en iets willen zijn in deze wereld. Laten we gescheiden blijven van de tegenwoordige boze eeuw, zoals de getrouwen zullen doen die de Grote Verdrukking ondergaan en van wie er velen vanwege hun getuigenis zullen worden omgebracht: *'En ik zag als een glazen zee met vuur gemengd, en hen die de overwinning behaald hadden over het beest en over zijn beeld en over het getal van zijn naam, op de glazen zee staan met harpen van God'* (Openb. 15:2).

Wat het getal 666 van het beest betreft, heeft men gedacht dat het getal 6¹ onvolledigheid aanduidt. Het reikt niet tot de volheid van het getal 7, het getal van de volmaaktheid. De satan bedient zich van de onvolmaaktheid van de mens om zijn plannen te volvoeren. Hoe dan ook, de betekenis van het getal zal duidelijk zijn voor de heiligen die de vreselijke verzoeking van de eindtijd zullen meemaken. Hoe moeilijk die tijd ook zal zijn, de heiligen vallen nooit uit Gods hand. Het tijdstip van het einde van de Grote Verdrukking is door God bepaald en staat vast.

1) Zes is het getal van de mens. De mens werd op de zesde dag geschapen.

OPDAT HIJ ONS TOT GOD ZOU BRENGEN

1 PETRUS 3:18

Hugo Bouter

Inleiding

Dit is een geliefd thema in samenkomsten en conferenties. Het geeft een samenvatting van de heerlijke gevolgen van het verlossingswerk van Christus. Vroeger waren we ver van God verwijderd, maar nu zijn wij nabij gebracht door het bloed van Christus (Ef. 2:11-22).

Er zijn drie hoofdthema's om over na te denken:

1. In Gods nabijheid gebracht (Luk. 15);
2. In relatie met God en met Christus gekomen (Ef. 2);
3. In Zijn dienst geroepen als priesterzonen (Mal. 3:17; 1 Petr. 2).

1. Terug naar de Vader

Wie kent niet de geschiedenis van de verloren zoon? Het is een mooie illustratie van de mens die zich bewust wordt van zijn verloren toestand en tot zichzelf komt. Dat spreekt van de bekering. Hij neemt de beslissing om tot God te gaan, in het besef van zijn eigen falen: 'Ik heb gezondigd tegenover de hemel en voor u' (Luk. 15:21). Die belijdenis is voldoende voor de Vader, en dan gebeurt het wonder: de berouwvolle zondaar wordt bekleed met het beste kleed, hij krijgt een ring aan zijn hand als teken van Gods trouw, en sandalen aan zijn voeten. Dat laatste getuigt van de kracht die nodig is voor de wandel in nieuwhed van leven (Rom. 6:4).

De reactie van de Vader wil zeggen dat Christus Zelf mijn gerechtigheid voor God geworden is. In Hem ben ik begenadigd, en aangenaam voor God geworden in de Geliefde (1 Kor. 1:30; 2 Kor. 5:21; Ef. 1:6). Wij zijn gered uit de macht van de duisternis en overgebracht in het koninkrijk van de Zoon van Zijn liefde, in Wie wij de verlossing hebben, de vergeving van de zonden (Kol. 1:13-14).

2. Kinderen en zonen van de Vader

Het is een wonder van Gods genade dat wij nu als kinderen en zonen tot God zijn gebracht. De Vader erkent ons als Zijn geliefde kinderen en wij erkennen Christus, de Zoon, als onze Heer en Heiland. Het 'kindschap' van God wil zeggen dat wij uit Hem geboren zijn, wij hebben nieuw leven ontvangen, eeuwig leven. Het 'zoonschap' benadrukt onze positie, want de zonen van God vertegenwoordigen Hem en dienen te wandelen op een wijze die Hem waardig is (Rom. 8:15-17; Gal. 4:4-7).

Dit is bepalend voor onze eredienst, de aanbidding in geest en waarheid, en voor het feit dat wij als zonen ook erfgenamen van God zijn geworden (vgl. Joh. 3 en 4). Het is immers de Geest van Zijn Zoon, die God in onze harten heeft uitgezonden, die roept: 'Abba, Vader!' Dit staat allemaal in contrast met de zegeningen van Israël, die uiterlijk van aard waren. De gemeente is nabijgekomen door het bloed van Christus en groeit op tot een heilige tempel in de Heer (Ef. 2).

3. Priesters in Gods heiligdom

Er is nog een derde zegen, die verband houdt met onze plaats in Gods nabijheid. Wij mogen actief zijn als Levieten en priesters voor Gods aangezicht. De typen van het Oude Testament vinden hun vervulling in een nieuwe orde van dingen (vgl. ook reeds Neh. 11:17). De tempelrituelen hebben een geestelijke betekenis voor de gelovigen, die nu als priesterzonen vrij tot God mogen naderen en altijd toegang hebben in Zijn tegenwoordigheid.

Het allerheiligste is niet langer gesloten. Dat is het onderwijs van de brief aan de Hebreeën (zie Hebr. 9 en 10). De brief eindigt o.a. met de oproep om door Christus voortdurend offers van lof en dank te brengen aan God, dat is de vrucht van de lippen die Zijn naam belijden. Er zijn ook materiële offers van weldadigheid en mededeelzaamheid waarin God een welbehagen heeft (Hebr. 13:15-16).

Reeds onder het oude verbond is er sprake van een zoon, die gespaard wordt omdat hij zijn vader dient (Mal. 3:17). Dat is ook het kenmerk van wie God dienen in geest en waarheid en Christus als Heer over Zijn huis erkennen. Petrus zegt dat wij als levende stenen worden opgebouwd als een geestelijk huis, tot een heilig priesterdom om geestelijke offeranden te offeren, die voor God welbehagelijk zijn door Christus (1 Petr. 2:4-5).

BESTUDEER DE SCHRIFTEN

Vragen

1. Wie zei dat hij het 20 jaar lang zonder fatsoenlijke nachtrust had moeten stellen?
2. Wat was de naam van de vrouw van Haman?
3. Wie hoorde een stem die zei: "Schrijf op wat u ziet"?

Antwoorden

1. Jakob (Gen. 31:38, 40)
2. Zeres (Esther 5:10)
3. De apostel Johannes (Openb. 1:10)

HET GOUDEN WIEROOKVAT

HEBREEËN 9:4

Peter Cuijpers

‘En achter het tweede voorhangsel was een tabernakel, het heilige der heiligen geheten, die een gouden wierookvat bevatte’.

Gouden wierookvat, of gouden reukofferaltaar?

In Hebreëen 9 geeft de schrijver onderwijs in verband met de oudtestamentische eredienst, en hierbij wordt het hemelse heiligdom tegenover het zinnebeeldige aardse heiligdom geplaatst. In de verzen 1 tot 5 wordt de inrichting van het aardse heiligdom beschreven. Een van de eerste voorwerpen die worden genoemd, is een ‘gouden wierookvat’ (Hebr. 9:4a). Over dit gouden wierookvat hebben zich heel wat schriftuitleggers het hoofd gebroken. Heeft de schrijver het hier over een wierookvat, of doelt hij op het gouden reukofferaltaar?

In de schriftgedeelten waarin sprake is van de bouw en de inrichting van de tabernakel (Ex. 25-40), wordt niet gesproken over een gouden wierookvat. Ja, nergens in de vijf boeken die Mozes geschreven heeft (Genesis t/m Deuteronomium) wordt gesproken over een gouden wierookvat. In Leviticus 16:12 is wel sprake van een pan vol gloeiende kolen en welriekend reukwerk. Het Griekse zelfstandige naamwoord ‘thumiastérion’ betekent:

1. reukwerkvat, en
2. reukofferaltaar.

De eerste betekenis is de meest gebruikelijke. Men is het er niet over eens welke van de twee bedoeld wordt in Hebreëen 9:4, de enige plaats in het Nieuwe Testament waar het woord voorkomt. Het is afgeleid van ‘thumiao’, d.i. wierook verbranden, en ‘thusiastérion’, d.i. altaar.¹ De NBG vertaalt ‘reukofferaltaar’, de HSV en de Telosvertaling spreken over een ‘wierookvat’. De Telosvertaling schrijft in de voetnoot dat het ook vertaald kan worden als ‘reukaltaar’.

Uitleggers die ervan uitgaan dat dit gouden wierookvat niet het reukofferaltaar is, worden voor een probleem geplaatst: Waar blijft dan het gouden reukofferaltaar in Hebreëen 9? Met andere woorden: Waarom worden alle voorwerpen in de tabernakel genoemd, behalve het gouden reukofferaltaar? Alle gouden voorwerpen in het heilige, en het heilige der heiligen, spreken van de opgestane en verheerlijkte Heer Jezus². Het gouden reukofferaltaar is voor God zo belangrijk en kostbaar, dat het ondenkbaar is dat de Heilige Geest hieraan zou voorbijgaan en het niet zou noemen.

1) Studiebijbel, woordstudies en concordantie 2140; pag. 142.

2) Zie ook het artikel over de gouden kruik met het manna: [De gouden kruik met het manna](#)

Het heilige der heiligen

Als wij alles op een rij zetten, is de meest plausible verklaring dan ook dat de schrijver met het gouden wierookvat doelde op het gouden reukofferaltaar.

Als wij ervan uitgaan dat met het gouden wierookvat inderdaad het gouden reukofferaltaar wordt bedoeld, is er nog een probleem: het gouden reukofferaltaar stond niet in het heilige der heiligen, maar in het heilige. Dat was de eerste ruimte bij het betreden van de tabernakel, die door het voorhangsel gescheiden was van het heilige der heiligen (vgl. Ex. 30:6; 40:26). Sommige uitleggers maken zich gemakkelijk ervan af door te concluderen dat de schrijver van de Hebreëënbrief zich vergist heeft. Deze bewering doet echter geen recht aan de schrijver. Hij had zoveel kennis van zaken, dat het onwaarschijnlijk is dat hij zich hier vergiste.

Er moet dus een andere verklaring zijn dat hij het gouden reukofferaltaar in het heilige der heiligen situeerde. De verklaring van Grosheide³ en die van de Studiebijbel⁴, klinkt aannemelijker: Waarschijnlijk rekende de schrijver het gouden reukofferaltaar dat in het heilige stond, tot het heilige der heiligen, omdat de geur van het reukwerk door het voorhangsel heendrong en de plaats bereikte van de ark, Gods troon (Ex. 25:22; Lev. 16:2).

In Exodus 30:6 staat dat het reukofferaltaar vóór het voorhangsel, dat zich vóór de ark bevond, geplaatst moest worden. In Exodus 40:5 staat: *‘dan moet u het gouden altaar voor het reukwerk vóór de ark van de getuigenis plaatsen.’* Naar zijn bestemming hoorde het dus bij het allerheiligste, zoals ook in 1 Koningen 6:22 staat: *‘het hele altaar dat bij het binnenste heiligdom hoorde, overtrok hij met goud’.* Vandaar de uitdrukking in Hebreëen 9 dat het heilige der heiligen, of het allerheiligste, een reukaltaar ‘bevatte’ (d.i. erbij behoorde). Het reukofferaltaar stond weliswaar in het heilige, maar het behoorde naar zijn bestemming tot het heilige der heiligen.

Op de Grote Verzoendag speelde dit altaar een grote rol. Van het altaar dat voor het aangezicht van de HEERE stond, nam de hogepriester vurige kolen en geurig reukwerk (Lev. 16:12-13). De horens van het altaar werden met het bloed van het zondoffer besprenkeld, omdat het ‘allerheiligst’ was voor de HEERE – dezelfde benaming die aan de achterste ruimte werd gegeven. Het wierookvat dat op dit altaar stond, spreekt van de gebeden en de aanbidding van de heiligen (vgl. Ps. 141:2; Openb. 5:8; 8:3).

De schrijver van de Hebreëënbrief ziet het niet anders. Christus brengt onze gebeden, voorbeden en dankzeggingen tot God, en Hij voegt de liefelijke reuk van Zijn eigen Persoon eraan toe. De vier horens spreken van de kracht die Hij aan de gebeden geeft. Door Hem kunnen wij voortdurend aan God een loffer brengen, dat is de vrucht van de lippen die Zijn naam belijden (Hebr. 13:15).

Zo liet ook de priester Aäron voortdurend reukwerk voor het aangezicht van de HEERE opstijgen (Ex. 30:8). Het reukwerk bestond uit vier bestanddelen: mirre, onyx, galbanum en zuivere wierook (Ex. 30:34). Het reukwerk spreekt van de Persoon en het werk van de Heer Jezus. Het doet ons denken aan de heilige en welriekende geur van de morele uitnemendheden van Christus, zoals die in Zijn leven

3) F.W. Grosheide, Korte Verklaring van de Heilige Schrift; Hebreëen, pag. 100-101.

4) Studiebijbel, deel 9; Hebreëen, pag. 161.

op aarde geopenbaard werden en tot een aangename reuk voor God opstegen.

Zoals eerder opgemerkt, spreken alle gouden voorwerpen in de tabernakel van de opgestane en verheerlijkte Heer Jezus. De schrijver heeft zich dan ook niet vergist, maar onder de inspiratie van de Heilige Geest heeft hij het gouden reukofferaltaar in verbinding gebracht met de ark (de troon van God) in het heilige der heiligen. De Heer Jezus zit nu als onze Hogepriester aan de rechterzijde van de troon van de Majesteit in de hemelen. Als de Bedienaar van het heiligdom en van de ware tabernakel (Hebr. 8:1), is Hij voor het aangezicht van God verschenen om voor ons tussenbeide te treden (Hebr. 7:25; 9:24).

De positie die Christus nu bij God inneemt, is zo verbonden met het gouden reukofferaltaar, dat de schrijver het in het heilige der heiligen plaatst. Ook het Oude Testament legt een nauw verband tussen het reukofferaltaar en het heilige der heiligen, met name de ark (vgl. Ex. 30:6; 40:5 en 1 Kon. 6:20, 22). De Heer Jezus zit nu aan de rechterhand van de Majesteit in de hoge (de ark). Onlosmakelijk daarmee verbonden is Zijn bediening als Hogepriester voor allen die door Hem tot God mogen naderen, bij het gouden reukofferaltaar (Hebr. 7:25).

Het voorhangsel, dat scheiding maakte tussen het heilige en het heilige der heiligen, is gescheurd (Matt. 27:51). Vanaf dat moment is het reukofferaltaar niet meer gescheiden van de ruimte waar het thuishoort, nl. het heilige der heiligen.

De Heer Jezus heeft het werk van de verzoening volbracht. Hij heeft voor ons de nieuwe en levende weg ingewijd. Wij mogen door het bloed van Jezus met vrijmoedigheid ingaan in het heiligdom, door het voorhangsel heen, dat is Zijn vlees. Niets scheidt ons meer van de troon van God (de ark). Deze vrije toegang is niet alleen het gevolg van het volbrachte werk van de Heer Jezus op het kruis, maar óók van het feit dat wij een grote Priester over het huis van God hebben. En dit houdt weer verband met het reukofferaltaar (Hebr. 10:19-21).

*‘Een volkomen welgevallen
vindt U, Vader, in de Zoon.
Hij, de heerlijkste van allen,
zit nu met U op de troon.
En Hij geeft ons in de mond
’t lofgezag dat nooit verstomt.
Door Hem brengen wij U samen
lof en eer, aanbedding. Amen!’*

Geestelijke Liederen 189:4

HET AFBREKEN VAN DE AARDSE TENT

2 KORINTHIËRS 5:1-2

Hugo Bouter

‘Want wij weten, dat als onze aardse tent waarin wij wonen, afgebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, een huis niet met handen gemaakt, een eeuwig huis, in de hemelen.’

‘Immers, in deze tent zuchten wij, terwijl wij vurig verlangen met onze woning die uit de hemel is, overkleed te worden.’

Onze aardse tent, d.i. ons lichaam van vlees en bloed, is een tijdelijke woning voor de ziel en de geest van de mens hier op aarde. Maar het opstandingslichaam, afkomstig uit de hemel, is permanent en zal onaantastbaar zijn voor verval en bederf, voor ziekte en dood. Het is een geestelijk en onvergankelijk lichaam, dat het beeld van de hemelse Mens draagt (1 Kor. 15:44-49).

Dat is een grote troost voor ons als gelovigen, zeker als we op de drempel van de eeuwigheid staan. Het afscheid van alles hier beneden is moeilijk en emotioneel, maar de toekomst van Gods kinderen is heerlijk en troostrijk.

MENSEN EN ENGELN

‘Wanneer zij uit de doden opstaan, trouwen zij niet en worden niet uitgehuwelijkt, maar zij zijn als engelen in de hemelen’ (Mark. 12:25).

‘Want zij kunnen ook niet meer sterven; want zij zijn aan engelen gelijk en zijn zonen van God, daar zij zonen van de opstanding zijn’ (Luk. 20:36).

‘Weet u niet dat wij engelen zullen oordelen?’ (1 Kor. 6:3).

‘En Hij werd opgenomen, terwijl zij toekeken, en een wolk onttrok Hem aan hun ogen’ (Hand. 1:9).

Als de verheerlijkte Mens in de hemel heeft Christus na het volbrengen van het verlossingswerk op Golgotha Zijn plaats van eer en heerlijkheid ingenomen aan Gods rechterhand in de hoge en een verandering in de scheppingsorde bewerkt. Want Hij is nu als Mens *boven* de engelen verheven en Hij zal die plaats ook delen met Zijn verlostten, die met Hem zullen regeren in het Vrederijk en straks in een verheerlijkt, geestelijk lichaam niet meer onderworpen zijn aan de huidige beperkingen van ruimte en tijd (vgl. 1 Kor. 15).

DE OPSTANDING OF OPWEKKING: UIT DE DOOD OF UIT DE DODEN?

Gerard Kramer

Is het correct om te zeggen dat Christus uit de dood is opgestaan, en dat wij als gelovigen met Hem uit de dood zijn opgestaan? In de bundel Geestelijke Liederen, lied 58:1 staat al vele drukken: *'Met U, o Heer, zijn wij gestorven, en uit de dood weer opgestaan'*.

Ik heb dat lied heel wat keren gezongen, en het ook wel laten zingen (oftewel 'opgegeven', zoals de vakterm luidt). Maar de vraag is: Klopt de hierboven schuingedrukte regel wel? Op die vraag ga ik in dit artikel nader in.

Mocht u nu denken dat ik de opstanding van Christus, of de figuurlijke en de letterlijke opstanding van de gelovigen, resp. in het verleden en de toekomst, ter discussie stel, dan kan ik u geruststellen. Dat is niet aan de orde. Maar het is altijd goed om wat we zingen en wat we ook in enkele veelgebruikte Bijbelvertalingen tegenkomen, te toetsen aan de Schrift.

Natuurlijk heb ik diverse generaties lang Schriftuitleggers horen zeggen dat 'opstaan uit de doden' betekent: 'opstaan van tussen de doden uit'. En dat dit inhield dat toen Lazarus opstond, alle overige overledenen in hun graven bleven. Hij was de gelukkige uitzondering die op dat moment mocht opstaan, de overige doden mochten dat niet. Dat is de reden waarom er in Johannes 12:1 over hem staat: '...die Jezus uit [de] doden had opgewekt'.

'Uit de doden' dus. Zo wordt het ook vertaald in de SV, HSV, NBG'51, Voorhoeve 1966, Telos 1982, 2018 (en 2025, kan ik u verklappen), in Willibrord 1966 en 2017, en in de Naardense Bijbel. In Het Boek, NBV'04 en '21 staat echter 'uit de dood'.

Wat is het nu? 'Uit de dood' of 'uit de doden'?

Ik geef onmiddellijk toe dat 'uit de dood' normaler, of misschien kan ik beter zeggen begrijpelijker klinkt. Maar het zelfstandig naamwoord 'dood', dus in de zin van 'de dood' is in het Grieks *ho thanatos*. En dat woord wordt *nergens* in het Nieuwe Testament verbonden met woorden als 'opstaan uit', of de 'opstanding uit'! Daarmee wil ik niet zeggen dat je de opstanding niet mag verklaren als een 'opstanding uit de dood' – maar het is niet wat er letterlijk staat!

Wat staat er dan precies?

Alle keren dat er in het Nieuwe Testament sprake is van 'opstaan/opgewekt worden uit' of 'opstanding/opwekking uit' wordt het gevolgd door het meervoud van het zelfstandig naamwoord *nekros*. Een *nekros* is een dode, een lijk. Het kan ook bijvoeglijk gebruikt worden, om aan te duiden dat iets of iemand 'dood' is. Maar: de dood als

1. Met U o Heer, zijn wij ge-stor-ven en uit de dood weer

op - ge-staan. De ze - ge-praal hebt U ver - wor - ven

en bent de he - mel in - ge - gaan. Ver - hef ons hart tot

U naar bo-ven, op-dat wij U vol vreug-de lo - - ven.

macht wordt er *niet* door aangeduid! Wie zijn dus 'de doden', oftewel *hoi nekroi*? Dat zijn de gestorvenen. Zo is er bijvoorbeeld in 1 Thessalonicenzen 4:16 sprake van 'de doden in Christus', die bij de wederkomst als eersten zullen opstaan.

De vertaling 'opstaan/opgewekt worden uit de dood' en 'opstanding/opwekking uit de dood' is in ieder geval geen nauwkeurige, letterlijke vertaling. Je zou het een vrije vertaling kunnen noemen. Maar m.i. is dat deze keer geen verduidelijkende vertaling. Bij 'uit de dood' denk ik aan een toestand waarin de opgestane persoon zich eerst bevond, aan een macht waaruit zo iemand door de opstanding is verlost.

Maar bij 'uit de doden' denk ik terecht aan een hoeveelheid mensen die allemaal in die toestand zijn, en die dat ook zullen blijven – behalve degenen die straks zullen opstaan 'uit de doden', oftewel 'van tussen de doden uit'. Wat een voorrecht nu al zeker te weten dat wij, ook als we voorafgaand aan de wederkomst zijn overleden, straks bij de 'doden *in Christus*' zullen horen die zullen opstaan, terwijl alle overige doden in hun graven zullen blijven.

HET BOEK PREDIKER

DEEL 17 - EEN EN AL VLUCHTIGHEID

Ger de Koning

Pred. 7:23-25 | De ware wijsheid blijft op afstand

De Prediker geeft toe dat zijn wijsheid tekort heeft geschoten om wijs te worden. Hij erkent het eerlijk: de zoektocht naar de ware wijsheid heeft niets opgeleverd. Hij heeft met al zijn wijsheid – hij is de meest wijze mens op aarde – ‘alles ... beproefd’ (vers 23; Pred. 1:13).

‘Dit alles’ is alles wat hij in het voorgaande gedeelte (Prediker 2:1-7:22) aan waarnemingen met ons heeft gedeeld. Zijn onderzoek had als doel om inzicht te krijgen in de ware zin en het bepalen van de blijvende waarde van al het zwoegen van de mens op aarde.

Hij heeft in zijn wijsheid alleen kunnen ontdekken dat de wereld vol vluchtigheid is en dat die kennis zijn hart geen vrede en vreugde geeft. Verder is hij niet gekomen. De ware wijsheid, zo beseft hij, is ver buiten zijn bereik gebleven. Veel mensen zoeken niet naar de wijsheid omdat ze niet wijs zijn. Daarom worden ze het ook nooit. Salomo is wel wijs en heeft er wel naar gezocht, diepgaand en breed, maar hij heeft haar evenmin gevonden. Wijsheid ligt ver buiten de kennis van de mens.

‘Wat gebeurd is’ (vers 24), is niet alleen wat bestaat, maar ook de manier waarop het is gevormd door God. Wie is er bij de schepping geweest? Wie kan begrijpen wat God daarin heeft doen ontstaan en wie begrijpt hoe Hij al het door Hem geschapene in stand houdt? Inzicht daarin is niet door menselijk onderzoek te verkrijgen, want de wijsheid die ligt in alles wat God heeft gedaan, zit ‘heel diep’, ofwel onpeilbaar diep. Iedere eerlijke filosoof en wetenschapper zal toegeven dat niemand ‘het’ kan ‘[terug]vinden’.

De Prediker heeft de wijsheid niet kunnen bereiken. Hij komt tot de slotsom dat hij niets weet en dat hij, hoe meer hij weet wat er te weten is, zich er des te meer van bewust is hoe weinig hij weet. Hij ziet zich geplaatst tegenover de geheimen van God. Die zijn niet te doorgronden (Job 11:7-8; 28:12-22).

God vertelt ons wat er ‘veraf’, in een ver verleden, ‘gebeurd is’, toen Hij hemel en aarde schiep. Dat vertelt Hij ons in Zijn Woord. Daarin kunnen wij ‘het [terug]vinden’ (Gen. 1:1; Hebr. 11:3) en niet bij de wetenschappers die ons willen laten geloven dat zij de oplossing in de evolutietheorie hebben gevonden. Voor ons geldt dat het Woord dichtbij is (Deut. 30:14) en dat de Geest het ons verklaart (1 Kor. 2:13). Tegelijk blijven er toch ook voor ons veel dingen onbegrijpelijk, want wie kan God volkomen narekenen (Rom. 11:33)?

De Prediker heeft er niet alleen naar verlangd om wijs te worden (vers 23), hij heeft zich ook geen moeite ervoor ontzegd om het te worden (vers 25). Hij heeft alles geprobeerd en overal gezocht. Hij was al wijzer dan enig mens. Dat maakte hem echter niet lui, maar des te ijveriger om de ware wijsheid te leren kennen. Hij wilde niet alleen het wezen van de dingen kennen die aan de oppervlakte liggen, maar hij wilde ook naspeuren wat buiten het waarnemingsvermogen ligt, de motieven. Zijn inzet wordt op verschillende manieren omschreven, wat aangeeft hoezeer hij ermee bezig is geweest.

De enige slotsom waartoe al zijn intensieve speurwerk hem heeft gebracht, is dat alles is doortrokken van ‘godeloosheid’ en ‘dwaasheid’ met als uiteindelijk resultaat ‘onverstand’. De mens blijft daardoor van Gods plan verwijderd en brengt niets voort wat van werkelijke en blijvende waarde is. Ons ‘speurwerk’ behoort op Christus gericht te zijn. Het moet er in ons leven om gaan dat we Hem van alle zijden bezien en Hem in al Zijn handelingen en wegen onderzoeken. Dan zien wij ook de goddeloosheid en dwaasheid van de mens, want Christus werpt licht op ieder mens, waarvoor we dan tevens bewaard blijven. Wij komen tot een heel andere slotsom en die is dat in Christus ‘al de schatten van de wijsheid en kennis verborgen zijn’ (Kol. 2:3).

Pred. 7:26-29 | Gevonden en niet gevonden

De Prediker heeft ingezien dat goddeloosheid dwaas is en dat dwaasheid onverstand is (vers 25). Dit heeft hij niet alleen waargenomen, maar ook zelf ervaren door het aangaan van verkeerde verbindingen met zijn vele vrouwen. Hij spreekt erover met een diep besef van de bitterheid ervan. De dood als het loon van de zonde is bitter (1 Sam. 15:32), maar de zonde van hoererie is zelfs ‘bitterder ... dan de dood’ (vers 26; Spr. 5:9,11).

De Prediker spreekt niet over iedere vrouw, over de vrouw in het algemeen, maar over ‘de vrouw die een vangnet is’ en uit is op het verleiden tot ontrouw (vgl. Pred. 9:9; Spr. 18:22). Uit zijn eigen voorbeeld blijkt dat niet alleen de vrouw de man kan misleiden, maar dat ook de man zozeer door zijn begeerten gevangen kan zijn, dat de vrouw voor hem een vangnet is. Hij is geboeid door zijn lusten (Spr. 5:22-23) en door haar gevangen omdat hij niet meer welgevallig is voor het aangezicht van God, dat wil zeggen niet meer met Hem wandelt.

Salomo put zich uit in woorden om het arglistige karakter van een dergelijke vrouw te beschrijven. Hij vergelijkt ‘de vrouw’ zelf met ‘een vangnet’; ‘haar hart’, haar innerlijk, vergelijkt hij met ‘een sleepnet’; ‘haar handen zijn boeien’,

Lees aub elke keer het tekstgedeelte erbij uit de HSV vertaling.

wat aangeeft dat zij in de boeien slaat wie ze met haar handen vastgrijpt met een greep waaruit geen bevrijding mogelijk is. De verleiding tot ongeoorloofde seksualiteit is voor talloze mannen de grootste verleiding die er kan zijn, groot in omvang en groot in diepte. Wie daardoor gevangen is, is de meest beklagenswaardige mens. *'Elke zonde gaat buiten het lichaam om, maar wie hoereert, zondigt tegen zijn eigen lichaam'* (1 Kor. 6:18).

Met *'wie goed is voor het aangezicht van God'*, wordt de mens bedoeld die God in Christus ziet en met Hem wandelt. Zo iemand behaagt God, zoals Henoch (Hebr. 11:5), en ontkomt aan de verleidingen van deze vrouw. Dit is dan ook de *enige* mogelijkheid om aan haar te ontkomen. Het gevaar om aan de verleiding van deze vrouw ten prooi te vallen is zo enorm groot, dat iemand daarvoor alleen wordt bewaard door Gods goedheid en genade. Wie zich buiten Gods goedheid begeeft, valt onherroepelijk in haar handen.

Dit toont glashelder aan dat geen mens de dwaze gedachte moet koesteren dat het hem niet zal gebeuren. Het oordeel over de nietigheid van de mens wordt hier nog eens bevestigd. Wie bewaard wordt, moet erkennen dat God hem ervoor bewaart. Tegelijk bewaart God alleen hen die met een voornemen van het hart de boze op afstand houden. Zo iemand was Jozef (Gen. 39:2-3). Hij wandelde in gemeenschap met God en weigerde tegen Hem te zondigen (Gen. 39:9).

Het begin van vers 27 sluit aan bij het vorige vers, maar is ook van toepassing op alles wat de Prediker heeft onderzocht. Door al zijn speurwerk naar wijsheid, waarbij hij dingen heeft gecombineerd – *'het ene bij het andere'* heeft gevoegd –, is Salomo uitgekomen bij de verdorvenheid van de menselijke natuur, zowel die van de man als die van de vrouw. Die ontdekking heeft hij gedaan, dat heeft hij *'gevonden'*. Hij zegt dit als *'Prediker'*, waarmee hij de waarheid van wat hij zegt, onderstreept.

Hij heeft alles gedaan *'om [tot] een slotsom te komen'*, om tot een afrondende conclusie te komen met daarin het geheim van een zinvol leven. In vers 28 zegt hij dat hij die slotsom nog steeds niet heeft gevonden. Het gaat hem er niet om wat hij gevonden heeft, maar wat hij niet gevonden heeft en waar hij nog altijd naar op zoek is.

Toch is er ook iets wat hij onder de mensen wel heeft gevonden: *'één man onder duizend'*. In het licht van de verdorven natuur van de mens die hij in vers 26 heeft vastgesteld, zal hier de bedoeling zijn dat een oprecht man een zeldzaamheid is (vgl. Ps. 12:2). In het licht van het Nieuwe Testament zien we dat die ene Man Die anders is, Die *de* uitzondering onder duizend is, niemand anders is dan Christus (Job 33:23).

Onder de duizend is het met de aanwezigheid van vrouwen helemaal slecht gesteld: hij heeft er niet één kunnen vinden. Salomo heeft onder zijn duizend vrouwen geen vrouw gevonden in wie zijn hart voldoening vond.

Na het vonnis dat de Prediker over het menselijk geslacht in vers 28 velt, waar hij niet heeft gevonden wat hij zocht, voegt hij iets toe wat hij wel heeft gevonden (vers 29). Door het *'zie'* wordt de aandacht getrokken naar wat hij heeft gevonden en nodigt hij iedereen uit om daarin te delen. Salomo komt tot de bron, de oorsprong van het verderf: de zonde komt voort uit de zondeval en niet uit God, want God heeft *'de mens oprecht gemaakt'*.

De schuld van de algemene verdorvenheid ligt niet bij God, maar bij de mens. God heeft *'de mens oprecht gemaakt'*, maar de mens is de verkeerde weg opgegaan. *'Oprecht'* is niet zondig of neutraal, maar beschrijft de staat van het hart dat trouw en gehoorzaam is. De mens is geschapen naar Gods beeld en gelijkenis, maar tot zonde vervallen (Gen. 3:1-7; Rom. 5:12).

De mens wil daarvan niet weten en zoekt al sinds Adam en Eva uitvluchten voor zijn zonde. Zoeken heeft de betekenis van verzinnen. Toegeven is er niet bij, wel het zoeken naar excuses, het op anderen afschuiven van de schuld, wat al direct na de zondeval is begonnen (Gen. 3:12-13). De problemen worden soms erkend, maar de oplossing wordt gezocht in het verbeteren van het gedrag door cursussen en trainingen en dergelijke. Daardoor worden de problemen ook nooit opgelost en wordt voorbijgegaan aan Gods oplossing voor dit probleem: de gave van Zijn Zoon.

Prediker 8 | Inleiding

In dit hoofdstuk worden we steeds weer geconfronteerd met ons onvermogen om ons eigen bestaan te regelen en te beheersen. De wijze zal dat inzien en zich bescheiden opstellen en afstand bewaren van aanmatigende meningen.

Pred. 8:1 | Wie is wijs?

'De wijze' over wie de Prediker hier spreekt, van wie hij zich afvraagt wie zo is, is iemand die inzicht heeft in de zin van het zwoegen van de mens op aarde. Die wijze *'weet de verklaring van de dingen'*. Maar zo'n wijze is er niet. Zelfs de Prediker, de meest wijze mens op aarde, is niet zo'n wijze, want hij heeft ondanks diep en breed onderzoek geen verklaring kunnen vinden.

Toch is er een vorm van wijsheid die wel aanwezig kan zijn en dat is het aanvaarden van het feit dat de verklaring van de dingen buiten het begrip van de mens ligt. Dat is geen gelatenheid, maar de erkenning van de eigen beperkingen en het eigen onvermogen. Daardoor valt er een last van de mens af en zijn gezicht wordt *'verlicht'*, de somberheid verdwijnt. *'De stuursheid'* of norsheid die op zijn gezicht te lezen staat omdat hij geen vat op het leven heeft, *'wordt veranderd'*. Zijn gelaatstrekken worden zacht omdat hij inziet dat God alles bestuurt en dat hij erop mag vertrouwen dat Hij tot Zijn doel komt, zowel met de wereld als met hem persoonlijk.

De wijze schikt zich in wat over hem komt, omdat hij beseft dat hij niet alles kan verklaren en dat ook niet hoeft. De wijze is bescheiden en matigt zich niet aan dat hij voor alles wat in het leven van een mens kan gebeuren een verklaring weet of zal kunnen vinden. Daardoor krijgt hij een blij gezicht en ook licht om zich in die omstandigheden op een gepaste wijze te gedragen.

De wijze weet wat hij moet doen omdat hij de omstandigheden aan de hand van Gods Woord beoordeelt (Hos. 14:10; Ps. 107:43; Jak. 3:13). Alleen omgang met God geeft wijsheid en verstand waardoor men *'de verklaring van de dingen'* aan de weet komt. Jozef en Daniël konden dingen verklaren, zoals de dromen van de machthebbers onder wie zij leefden, de farao en koning Nebukadnezar. Zij waren wijs door hun omgang met God.

POPULAIR WILLEN ZIJN

OVER HOE WIJ SOMS ONZE WOORDEN AANPASSEN

Johan Schep

Populariteit is dodelijk

Populariteit kan dodelijk zijn voor een prediker van het Woord van God. Nooit zal ik vergeten dat ik las dat de Joodse broeder Richard Wurmbbrand zei dat hij het moeilijker had in Amerika, waar hij geprezen werd door de mensen, dan toen hij in een Roemeense gevangenis zat vanwege de prediking van Gods Woord.

Spreken wat populair is

Populariteit heeft meer predikers verslagen dan vervolging ooit heeft gedaan. Iedere prediker moet zich afvragen: Predik ik nu het woord van God, of predik ik wat de mensen zo graag willen horen. De Heere Jezus waarschuwde voor mensen die de eer van mensen meer liefhadden dan de eer van God (Joh. 12:43). Wie mensen naar de mond praat, moet luisteren naar de woorden die de Heere Jezus hierover sprak: 'Wee u, wanneer alle mensen goed van u spreken, want de vaders deden evenzo met de valse profeten' (Luk. 6:26).

Jeremia schreef ook al: 'De profeten spreken leugens, en Mijn volk heeft het graag zo' (Jer. 5:31). De mensen geloven de leugen liever dan de waarheid. Paulus schrijft: Als ik nog de mensen behaagde, dan zou ik geen dienstknecht van Christus zijn (Gal. 1:10).

Is wat wij spreken in balans?

Als ik het evangelie predik van Gods liefde, dan moet ik ook prediken over het feit dat God een verterend vuur is (Hebr. 12:29). Als ik predik dat de Heere Jezus het Lam van God is,

die alle zonden van de wereld wegneemt, dan moet ik ook zeggen dat als mensen zich niet bekeren, zij zullen omkomen en zullen sterven in hun zonden. Alleen op het kruis, heeft de Heere Jezus alle toorn van God weggenomen.

Het is goed om een woordstudie te doen over het begrip toorn in het boek Openbaring. Het is goed te weten dat Gods barmhartigheid triomfeert over Gods oordeel. Het is goed om het hele raadsbesluit van de Heere te verkondigen (Hand. 20:27).

Als wij spreken over het vuur van de hel, dan mag dat nooit met droge ogen gebeuren. Daarom moeten wij ook altijd spreken over de heerlijkheid van de Heere Jezus. Spreek samen over de goedertierenheid en de strengheid van God (Rom. 11:22). Sluit het ene niet uit met het andere. Houd je vast aan de waarheid en predik met liefde (Ef. 4:15).

Hij was evenwichtig in Zijn spreken

De Heere Jezus predikte geen genade zonder waarheid, en geen waarheid zonder genade. Koning Uzzia was trouw aan de Heere, totdat hij succesvol werd. Toen kwam de hoogmoed, en stierf hij ten slotte als een melaatse (2 Kron. 36:16).

En nu wij

Ik ben zo blij met het verhaal van Corrie ten Boom. Als zij een pluimpje kreeg, aanvaardde zij het als een roos. En voordat zij ging slapen, gaf zij die bos rozen aan de Heere.

Ik hoorde Billy Graham Jesaja 42:8 voorlezen: 'Mijn eer zal ik aan geen ander geven'. Laten wij er constant voor zorgen dat wij de Heere Jezus de eer geven die Hem toekomt. 'Wat hebt u dat u niet ontvangen hebt; en als u het ontvangen hebt, waarom roemt u alsof u het niet ontvangen hebt' (1 Kor 4:7).

Laten wij oppassen dat er geen hoogmoed in ons hart groeit. Johannes de Doper die de grootste van alle profeten was, riep constant uit: Hij moet meer worden, maar ik moet minder worden (Matt. 11:11; Joh. 3:30). De Heere Jezus was nederig van hart (Matt. 11:29). Hij eindigde aan de voeten van de discipelen, die Hij waste. Hij leefde tot het einde toe van onderen naar boven.

